

OBSAH

ÚVOD	5
OBSAH	6
PAPOUŠEK ŽAKO	14
Systematika (taxonomie)	14
Žako v cizích jazycích	15
ZÁKLADNÍ POPIS DRUHU A PODDRUHŮ	16
Papoušek žako velký (<i>Psittacus erithacus erithacus</i>)	16
POPIS	16
POHLAVNÍ DIMORFISMUS	16
MLÁDATA	16
HMOTNOST	16
VÝSKYT V DOMOVINĚ	16
KLIMATICKÉ PODMÍNKY	16
ŽIVOT V DOMOVINĚ	17
Papoušek žako liberijský (<i>Psittacus erithacus timneh</i>)	18
POPIS	18
POHLAVNÍ DIMORFISMUS	18
MLÁDATA	18
HMOTNOST	18
VÝSKYT A ŽIVOT V DOMOVINĚ	18
KLIMATICKÉ PODMÍNKY	19
Změna barvy opeření	19
ZMĚNA BARVY OPEŘENÍ MLÁDAT	19
ZMĚNA BARVY OPEŘENÍ PŘI NEMOCI PBFD	20
ŽAKO KRÁLOVSKÝ	20
ŽAKO ALBINO	20
LEGISLATIVA A ZÁKONY	21
Aktuální legislativa	21
Legislativa Evropské unie	21
Zákony České republiky	22
Přehled základních povinností pro chovatele papouška žako, vyplyvajících z legislativy EU a ČR	23
CITES A OBCHOD S OHROŽENÝMI DRUHY	23
DOVOZ PAPOUŠKA DO ČESKÉ REPUBLIKY	24
OBČANSKÝ ZÁKONÍK (ZÁRUČNÍ DOBA PŘI PRODEJI)	24
OCHRANA ZVÍŘAT PROTI TÝRÁNÍ	24
VETERINÁRNÍ PROBLEMATIKA	24
DAŇOVÁ PROBLEMATIKA	24
HISTORIE A SOUČASNOST CHOVU	25
Obchod s žaky	25
Pozastavení dovozu do Evropské unie (EU)	25
Současnost chovu v České republice (ČR)	26
Pořízení papouška	26
PAPOUŠEK DO CHOVU	26
PAPOUŠEK MAZLIČEK	27
POŘÍZENÍ PAPOUŠKA U CHOVATELE	28

POŘÍZENÍ PAPOUŠKA NA CHOVATELSKÝCH BURZÁCH	28
POŘÍZENÍ PAPOUŠKA U OBCHODNÍKA S PTACTVEM	28
POŘÍZENÍ PAPOUŠKA VE ZVERIMEXU	28
CENA PAPOUŠKA ŽAKO	28
ÚVOD DO CHOVU PAPOUŠKA ŽAKO	30
Než si pořídíme papouška do chovu.	30
Krotkého, nebo divokého papouška? Ručně odchovaného, nebo odchovaného rodiči?	30
Přeprava papouška	31
PŘEPRAVNÍ BOX PRO DIVOKÉHO PAPOUŠKA.	31
PŘEPRAVNÍ BOX PRO KROTKÉHO PAPOUŠKA	32
HLAVNÍ ZÁSADY PŘEPRAVY	32
CHOVATELSKÉ ZAŘÍZENÍ.	33
Karanténa	33
KARANTÉNA = NEJEDNODUŠŠÍ ZPŮSOB OCHRANY VAŠEHO CHOVU	33
ZAŘÍZENÍ KARANTÉNY	33
DEZINFEKCE KARANTÉNY.	33
JINÉ VYUŽITÍ KARANTÉNNÍ MÍSTNOSTI	34
ZÁSADY PRO NÁVŠTĚVU VÝSTAV A CHOVATELSKÝCH SETKÁNÍ	34
KARANTÉNA PŘI UMĚLÉM ODCHOVU.	34
Co brát v úvahu při plánování chovatelského zařízení	35
Co se traduje o chovu žaků aneb Nejčastější chyby v chovu	35
CHOV ŽAKA V ZIMĚ VE VENKOVNÍCH VOLIÉRÁCH JE HAZARDEM S JEHO ZDRAVÍM A ŽIVOTEM.	35
NENÍ PRAVDA, ŽE ŽAKO MÁ MINIMÁLNÍ POTŘEBU PROSTORU	36
NENÍ PRAVDA, ŽE VĚTŠÍ KLEC ZPŮSOBÍ, ŽE PAPOUŠEK PŘESTANE BÝT KROTKÝ.	36
Chovatelská zařízení – používané druhy voliér a klecí	36
CELOROČNÍ VOLIÉRY S VENKOVNÍM VÝLETEM A V ZIMĚ VYTÁPĚNOU UBIKACÍ	36
CHOVNÉ KLECE NEBO VOLIÉRY PRO CELOROČNÍ CHOV UMÍSTĚNÉ UVNITŘ OBJEKTU.	37
VOLIÉRY BEZ ZIMOVIŠTĚ K POBYTU V LÉTĚ, NA ZIMU JSOU PTÁCI STĚHOVÁNI DO KLECE VE VYTÁPĚNÉM OBJEKTU, KDE HNÍZDÍ	37
VOLIÉRA (KLEC) UMÍSTĚNÁ UVNITŘ BYTU	38
OSVĚTLENÍ V CHOVATELSKÉM ZAŘÍZENÍ	38
TEPLOTA V CHOVATELSKÉM ZAŘÍZENÍ	38
OTUŽOVÁNÍ	38
Zásady a pravidla při budování chovatelských zařízení	39
DRUHY MATERIÁLŮ POUŽÍVANÝCH NA VYBUDOVÁNÍ CHOVATELSKÉHO ZAŘÍZENÍ	39
NEBEZPEČÍ, KTERÉ HROZÍ PAPOUŠKŮM Z VENKU VOLIÉRY	39
ŠPATNÉ UCHYCENÍ VOLIÉRY.	40
PODLAHA VOLIÉRY.	40
VÝLETOVÉ OKNO.	40
KRMNÝ STŮL A MISKY.	41
VENKOVNÍ ČÁST VOLIÉRY	42
PLETIVO	42
BÍDLA	42
BUDKA	44
Vhodné podmínky k chovu	46
CHOV PAPOUŠKA ŽAKO	47
Pořízení papouška	47
POŘÍZENÍ MLÁDAT	47
PROČ MLADÉ U NÁS ODCHOVANÉ PTÁKY?	47

POŘÍZENÍ STARŠÍHO JEDINCE	47
ČEHO SI VŠÍMAT NA NABÍZENÉM PAPOUŠKOVÍ	48
Vytvoření chovného páru	49
PŘIROZENÝ VYBĚR.	49
SESTAVENÍ CHOVNÉHO PÁRU ZE DVOU NEPŘÍBUZNÝCH JEDINCŮ	50
Reprodukce – tok, hnízdění, odchov a odstav mláďat	50
ODCHOV RODIČI	50
Nezaměnitelné označení – kroužkování, čipování	55
KROUŽKOVÁNÍ.	55
ČIPOVÁNÍ.	57
VÝHODY A NEVÝHODY	57
KRMENÍ A JÍDELNÍČEK	58
Základní zásady	58
VODA	58
MNOŽSTVÍ POTRAVY.	59
STRAVOVACÍ NÁVYKY DIVOKÝCH ŽAKŮ	59
STRAVOVACÍ NÁVYKY ŽAKŮ ODCHOVANÝCH V ZAJETÍ	59
Zrniny a směsi zrnin	60
NAMÁČENÍ ZRNIN.	61
VAŘENÍ ZRNIN.	61
ZRNINY POUŽÍVANÉ DO SUCHÝCH NEBO NAKLIČOVACÍCH SMĚSÍ PRO PAPOUŠKY ŽAKO	61
ZRNINY POUŽÍVANÉ K VAŘENÍ.	62
PRŮMYSLOVĚ VYRÁBĚNÉ SMĚSI ZRNIN VHODNÉ PRO ŽAKY	62
Ovoce a zelenina	62
OVOCE A ZELENINA Z TUZEMSKA	62
EXOTICKÉ OVOCE	64
OŘECHY	65
Vejce, vaječné směsi.	66
Pečivo	66
Zelené krmení	67
Granule	67
Vitaminy	69
Minerální látky	69
Jak sestavovat krmnou dávku.	70
V PRŮBĚHU ROKU – MIMO CHOVNOU SEZONU	70
PŘI TOKU, HNÍZDĚNÍ A ODCHOVU MLÁĐAT	70
PŘI PŘEPEŘOVÁNÍ	70
JAK TEDY SESTAVOVAT KRMNOU DÁVKU	70
Jak a čím papouška žako nakrmit.	71
CHYBY VE VÝŽIVĚ	72
KDY NESMÍME PAPOUŠKA OMEZOVAT V PŘÍJMU POTRAVY	73
KDY MÁ MÍT PAPOUŠEK SPECIÁLNÍ POTRAVNÍ REŽIM	73
KDY PAPOUŠKA OMEZIT V POTRAVĚ.	73
Nevhodné krmení	74
Škodliviny, které mohou ohrozit život papouška	75
LIDSKÁ POTRAVA	75
CIGARETY, CIGARETOVÝ KOUŘ	75
TEFLON A ŠKODLIVÉ TEFLONOVÉ VÝPARY	75
AVOKÁDO	76

POKOJOVÉ KVĚTINY	76
NEVHODNÉ A TOXICKÉ ROSTLINY PRO PAPOUŠKY	76
Rizika, která papouškovi hrozí v domácnosti	77
VĚTRÁKY	77
POBYT V KUCHYNI, VAŘENÍ, ELEKTRICKÝ VAŘIČ	77
OTEVŘENÝ OHEŇ	77
OTEVŘENÁ NÁDOBA S VODOU	77
OTEVŘENÁ OKNA A DVEŘE	78
OKNA BEZ ZÁCLON, VELKÉ SKLENĚNÉ PLOCHY, ZRCADLO	78
NÁBYTEK	78
NEVHODNÉ ZABEZPEČENÍ PAPOUŠKA	78
Co papouškovi hrozí ve voliérě	78
Papoušek žako – RŮST A VÝVOJ	79
NALIHNUTÍ, DOBA SEZENÍ NA VEJCÍCH	79
HMOTNOST, RŮSTOVÁ KŘIVKA	79
KDY ZAČÍNÁ ŽAKO SAMOSTATNĚ PŘIJÍMAT POTRAVU (ODCHOV RODIČI)	79
KDY ZAČÍNÁ ŽAKO SAMOSTATNĚ PŘIJÍMAT POTRAVU (RUČNÍ ODCHOV)	79
KDY SEDÍ NA BIDLE	79
OD KDY LÉTÁ	79
DOBA ODSTAVU	79
DO KDY JE VHDNÉ MLÁDĚ DOKRMOVAT	80
DO JAKÉHO VĚKU ŽAKO ROSTE	80
KDY MLÁDĚ OPUSTÍ BUDKU PŘI ODCHOVU RODIČI	80
KDY JE TŘEBA MLÁDĚ ODSAVIT OD RODIČŮ	80
REPRODUKCE	80
Papoušek v kondici	80
OČI A ZRAK	80
NOZDRY A ČICH	81
UŠI A SLUCH	81
ZOBÁK	81
PEŘÍ A OPEŘENÍ	82
PUDR	83
CHRONOLOGIE PŘEPEŘOVÁNÍ	83
ROSENÍ A VLIV POBYTU PAPOUŠKA VENKU NA KVALITU PEŘÍ	84
ŠKUBÁNÍ PEŘÍ	85
NEMOCI PEŘÍ	85
NOHY A DRÁPY	85
PŘERŮSTÁNÍ DRÁPKŮ	85
ŮLOMENÍ DRÁPKU	85
ZRANĚNÍ DRÁPŮ PAPOUŠKEM ZE SOUSEDNÍ VOLIÉRY	86
OPERATIVNÍ ODSTRANĚNÍ DRÁPKU	86
PÉČE O DRÁPKY	86
TRUS	87
Hlasové projevy	88
V DOMOVINĚ	88
DIVOKÝ PAPOUŠEK	88
KROTKÝ PAPOUŠEK	88
ZAČÁTEK NAPODOBOVÁNÍ ZVUKŮ A PRVNÍ NÁZNaky MLUVENÍ	88
MLUVENÍ – KOLIK SLOV JE SCHOPEN SE PAPOUŠEK NAUČIT	88

UČENÍ MLUVENÍ, SROZUMITELNÉ MLUVENÍ	88
MLUVENÍ VE SPOLEČNOSTI VÍCE PAPOUŠKŮ	89
STRES A ZASTAVENÍ MLUVENÍ	89
UMĚLÝ ODCHOV MLÁDĚT	90
Ručně odchované mládě jako společník	90
Důvody umělého odchovu	91
HISTORIE ODCHOVŮ	91
SOUČASNÝ STAV	91
VYBAVENÍ PRO RUČNÍ ODCHOV	92
SLEDOVÁNÍ SNŮŠKY	92
KAMERA V BUDCE	93
DOBA SEZENÍ	93
JAK POZNAT PROBLÉM PŘI SEZENÍ NA VAJÍČKÁCH NEBO PO NALÍHNUTÍ MLÁDĚT	93
Vlivy na úspěšnost snůšky a další postup	93
NEOPLODNĚNÁ VAJÍČKA	93
OPLODNĚNÁ VAJÍČKA, ÚHYN ZÁRODKU VE VEJCI	94
DŮVODY ÚHYNU MLÁDĚT PO NALÍHNUTÍ	94
Umístění vajíčka do líhně	94
METODA SLEDOVÁNÍ HMOTNOSTNÍHO ÚBYTKU VAJÍČKA	95
VÝVOJ VE VEJCI	95
Klubání	96
POMOC RODIČŮ	96
OBRÁCENÁ POLOHA VE VAJÍČKU	96
POMOC ČLOVĚKA PŘI LÍHNUTÍ	96
PÉČE O MLÁDĚ PO NALÍHNUTÍ	97
ZÁZNAMY, VÁŽENÍ, RŮSTOVÁ KŘIVKA	102
Problémy při umělém odchovu aneb Na co si dávat pozor	105
KONTROLA TRUSU	105
MLÁDĚ ZAKA MÁ ZELENÝ TRUS	105
MLÁDĚ ZAKA MÁ ŘÍDKÝ NEBO ZAPÁCHAJÍCÍ TRUS	105
ČERNÝ TRUS	105
Z MLÁDĚTE NEODCHÁZÍ TRUS	106
MLÁDĚ ZVRACÍ	106
POPÁLENÍ VOLETE	106
ZLOMENINY	106
KŘIVENÍ KOSTÍ, PÁTEŘE A ZOBÁKU	107
ZAVODNĚNÍ ORGANISMU	107
Způsob podávání směsi pro ruční odchov	107
DÁVKA DOKRMOVACÍ SMĚSI	108
DRUHY DOKRMOVACÍCH SMĚSÍ	108
Úskalí dokrmování	108
Socializace ručně dokrmovaných papoušků	109
Papoušek do chovu, nebo společník?	110
ZAŘAZENÍ RUČNĚ DOKRMOVANÉHO PAPOUŠKA DO CHOVU	110
RUČNĚ DOKRMOVANÝ PAPOUŠEK JAKO SPOLEČNÍK ČLOVĚKA	111
Nezaměnitelné označení a CITES	111
Výcvik mláděte	111
PAPOUŠEK DO CHOVU	111
PAPOUŠEK JAKO SPOLEČNÍK ČLOVĚKA	112

Veterinární vyšetření mláděte před prodejem	112
Prodej mláděte, informování nových majitelů o potřebách a výchově	113
KDY NENÍ VHDNÉ SI POŘIZOVAT PAPOUŠKA ŽAKO – SPOLEČNÍKA	113
Náležitosti při prodeji	113
DOKLADY, KTERÉ JE TŘEBA PŘEDAT ZÁKAZNÍKOVÍ.	114
KUPNÍ SMLOUVA A ZÁRUČNÍ DOBA	114
PAPOUŠEK JAKO SPOLEČNÍK ČLOVĚKA	115
Pořízení papouška – zásadní rozhodnutí	115
Příprava na příchod papouška do rodiny	115
Vztah člověka a papouška žako	115
Rodina, domácnost	116
Co nejvíce informací o druhu	116
Provozní náklady – vybavení, krmení, veterinární péče, hračky	116
Domluva o odběru papouška, vyšetření u veterináře	117
Cesta pro papouška	117
CO SI PŘIPRAVIT NA CESTU	117
NEVHDNÝ ZPŮSOB PŘEPRAVY.	117
PŘEVZETÍ PAPOUŠKA	118
ČEHO SI VŠÍMAT A NA CO SE VYPTAT.	118
KDY OD NÁKUPU USTOUPIT	118
Přivezli jsme si domů papouška	118
CO DĚLAT, KDYŽ SI PAPOUŠKA PŘIVEZETE DOMŮ	118
PRVNÍ KROKY	118
ZMĚNY, KTERÝMI JE VHDNÉ SE ZABÝVAT.	119
CO DALŠÍHO JE TŘEBA SI UVĚDOMIT	119
Pobyt na kleci	119
Práce s papouškem a jeho výchova	120
VYPRAZDŇOVÁNÍ	120
NEBEZPEČÍ PRO PAPOUŠKA	121
UČENÍ LÉTÁNÍ.	121
JINÁ RIZIKA	121
POVELY „NE“ A „POJD“	122
DOBA POBYTU MIMO KLEC.	122
OPATRNOST A MANIPULACE	122
BRÝLE	123
PSYCHIKA PAPOUŠKA	123
SOCIÁLNÍ PROJEVY	123
KDYŽ PAPOUŠEK PŘILNE K JEDNOMU ČLOVĚKU	123
PROJEVY STRACHU A BÁZNĚ	123
RITUÁLY PAPOUŠKA ŽAKO	123
CO PŮSOBÍ NA CHOVÁNÍ PAPOUŠKA.	124
ZVUKOVÉ PROJEVY	124
Hračky, klece, stojany	124
HRAČKY ANEB JAK PAPOUŠKA ZABAVIT	124
PRAVIDLA VÝBĚRU HRAČEK	124
VHDNÉ MATERIÁLY A HRAČKY.	125
NEVHDNÉ MATERIÁLY A NEVHDNÉ HRAČKY	125
ŽYKÁNÍ NA NOVOU HRAČKU	125
ČÍM ZABAVIT PTÁKY VE VOLIÉRÁCH	125

ČÍM ZABAVIT PAPOUŠKA V KLECI	126
NA CO SI DÁT POZOR PŘI VÝBĚRU HRAČKY V OBCHODĚ	126
OBLÍBENÉ HRAČKY	127
KONTROLA STAVU HRAČEK	128
PŘÍBĚH S NAUŠNICÍ SE SMUTNÝM KONCEM	128
JAK SE PŘIPRAVIT NA HRU S PAPOUŠKEM	128
UMÍSTĚNÍ NOVÉ HRAČKY DO VOLIÉRY NEBO KLECE	129
Klec – papouškův domov a útočiště	130
KLEC STAROU, NEBO NOVOU?	130
KONSTRUKCE KLECE	130
DVIŘKA	131
ROŠT A ŠUPLÍK	131
STROP KLECE, BIDLO NAD KLECI	131
PEVNOST KLECE, SÍLA DRÁTU A ROZTEČ DRÁTŮ	132
MATERIÁL KLECE A POVRCHOVÁ ÚPRAVA	132
NEVHODNÉ POVRCHY KLECI A MATERIÁLY	132
DOSTATEČNÝ PROSTOR	133
VĚTŠÍ KLEC PRO DVA PAPOUŠKY	133
MISKY	133
BIDLA	133
UMÍSTĚNÍ KLECE	134
KONTROLA, DEZINFEKCE A ÚKLID KLECE	135
Stojan pro papoušky	135
Problémy s domácím mazlíčkem a jak jim předcházet	136
PAPOUŠEK A TĚHOTNÁ ŽENA	136
PRACH A ALERGIE NA PTAČÍ PEŘÍ	136
PAPOUŠEK A MALÉ DĚTI	136
KLOVÁNÍ A ŠTÍPÁNÍ	137
JAK NEZTRATIT PAPOUŠKOVU DŮVĚRU	137
ŠKUBÁNÍ PEŘÍ	137
JAK PŘEDEJÍT ŠKUBÁNÍ Z NUDY	139
CO DĚLAT, KDYŽ SE PAPOUŠEK ZAČNE ŠKUBAT	139
ZASTŘÍHOVÁNÍ KŘIDEL	139
Mluvení a imitace zvuků	139
JEDNOHO PAPOUŠKA, NEBO DVA?	141
AKTUÁLNÍ ZDRAVOTNÍ PROBLEMATIKA PAPOUŠKŮ ŽAKO	142
Úvod pro začínající chovatele	142
„ROZHODL JSEM SE POŘÍDIT SI ŽAKA. KAM SE OBRÁTIT A ČEHO SI VŠÍMAT, ABY BYL OPAVĚDU V POŘÁDKU?“	142
„JE POTŘEBA CHODIT NA KONTROLY K VETERINÁŘI, NECHAT ŽAKA ODČERVIT, NAOČKOVAT ZKRÁTIT ZOBÁK A DRÁPKY?“	143
„JAK POZNÁM, ŽE MÉMU PAPOUŠKOVÍ NĚCO CHYBÍ, ZAČÍNÁ U NĚJ CHOROBNÝ STAV, MOHU MU SÁM DOMA NĚJAK POMOCI, JAK DLOUHO ČEKAT S NÁVŠTĚVOU VETERINÁŘE?“	144
CO LZE DOPORUČIT VŽDY PŘI JAKÉMKOLI PROBLÉMU, NEŽ SEŽENETE KONTAKT NA VETERINÁŘE.	145
ODPOVĚDNOST ZA ZDRAVÍ PAPOUŠKA	145
POKUD DOJDE K NÁHLÉMU ÚHYNU PAPOUŠKA, MÁ VŮBEC CENU ZJIŠŤOVAT PŘÍČINU?	145
PŘEHLED ZDRAVOTNÍ PROBLEMATIKY NEJEN U ŽAKŮ PRO POKROČILÉ	146
Nejběžnější nemoci	146
METABOLICKÉ PORUCHY A KARENČNÍ STAVY.	146

PBFD (PSITTACINE BEAK AND FEATHER DISEASE)	147
NGD (NEUROPATICKÁ GASTRICKÁ DILATACE, SYNDROM DILATACE ŽLAZNATÉHO ŽALUDKU)	148
CHLAMYDIÓZA (DŘÍVE TAKÉ NAZÝVANÁ ORNITÓZA NEBO PSITAKÓZA, PŮVODCEM JE <i>CHLAMYDOPHILLA PSITTACI</i>)	148
Parazitární choroby.. . . .	148
VNITŘNÍ PARAZITÉ	148
VNĚJŠÍ PARAZITÉ.	149
Poruchy opeření	149
PSYCHICKÉ DŮVODY ŠKUBÁNÍ PEŘÍ	149
ŠKUBÁNÍ PEŘÍ JAKO DŮSLEDEK KARENČNÍHO STAVU (NEDOSTATKU NĚJAKÉ LÁTKY)	150
Určení pohlaví.	150
Veterinární ordinace, specialisté na papoušky	150
NÁVŠTĚVA ORDINACE	151
PODÁVÁNÍ PREPARÁTŮ PRO ZLEPŠENÍ KONDICE	151
PODÁVÁNÍ ANTIBIOTIK A JINÝCH LÉČIV	152
ŽIVOTNÍ SITUACE	153
Hluk papouška	153
Když papoušek uletí	153
Ujmutí se zbídačelého papouška	154
Handicapovaný papoušek.	155
Prodej papoušků-domácích mazlíčků	155
Odchod majitele papouška	156
Úhyn papouška	156
PŘÍBĚHY LIDÍ A PAPOUŠKŮ	157
ŽAKO VAŠEK	157
ŽAKO KAČABA	157
MŮJ PŘÍBĚH S RIKIM NA RENTGENU	160
ZÁVĚREM	162
PODĚKOVÁNÍ	163
Seznam rostlin nevhodných (toxických, jedovatých) pro papoušky	164
POUŽITÁ LITERATURA	169
VETERINÁRNÍ LÉKAŘI	169
WEBY INZERUJÍCÍCH FIREM.	169
UŽITEČNÉ WEBOVÉ ADRESY	170